

Redacţia
Str. Prundului Nr. 15
Administraţia
Str. Prundului Nr. 4.

GLASUL ARDEALULUI

Abonamentul
până la sfârşitul acestui an
5 coroane.
Exemplarul 20 fileri.

Apare zilnic sub conducerea unui comitet de redacţie.

Organul Sfatului naţional român din Ţara Bârsei

Proclamarea Unirii cu România.

I. Adunarea naţională a tuturor Românilor din Transilvania, Bănat şi Ţara Ungurească adunaţi prin reprezentanţii lor îndreptăţiţi la *Alba-Iulia* în ziua de 18 Noembrie (1 Dec.) 1918 decretează unirea a-celor Români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii cu România. Adunarea naţională proclamă îndeeosebi dreptul inalienabil al naţiunii române la întreg Bănatul cuprins între râurile Murăş, Tisa şi Dunăre.

II. Adunarea naţională rezervă teritoriilor susindicatelor autonomie provizorie până la intrunirea Constituantei aleasă pe baza votului universal.

III. În legătură cu acestea ca principii fundamentale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Naţională proclamă următoarele:

1. Deplină libertate naţională pentru toate popoarele colocoitoare. Fiecare popor se va instrui, administra şi judeca în limba sa proprie, prin indivizi din sânul său şi fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare şi la guvernarea ţării în proporţie cu numărul indivizilor, ce-l alcătuiesc.

2. Egală îndreptăţire şi deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din Stat.

3. Infăptuirea desăvârşită a unui regim curat democratic pe toate terenele vieţii publice. Votul obştesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporţional, pentru ambele sexe în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, judeţe ori parlament.

4. Desăvârşită libertate de presă, asociere şi intrunire; libera propagandă a tuturor gândurilor omeneşti.

5. Reformă agrară radicală. Se va face conscrierea tuturor proprietăţilor, în special a proprietăţilor mari, la baza acestei conscrieri, desfiinţând feudalitatea şi în temelul dreptului de a micşora după trebuinţă latifundiile, i se va face posibil ţaranului, să-şi creeze o proprietate (arături, păşune, pădure) cel puţin atât cât s'o poată munci el şi familia lui. Principiul conducător al acestei politici agrare o pe de o parte promovarea nivelării sociale, pe de altă parte potenţarea producţiunii.

6. Muncitorime industriale i se asigură aceleaşi drepturi şi avantagii, cari sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus.

IV. Adunarea naţională dă expresiune dorinţei sale, ca kongresul de pace să infăptuiască comuniunea naţiunilor libere în aşa chip, ca dreptatea şi libertatea să fie asigurate pentru toate naţiunile mari şi mici deopotrivă, iară în viitor să se elimineze războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaţionale.

V. Români adunaţi în această Adunare naţională salută pe fraţii lor din Bucovina, scăpaţi din jugul monarhiei austro-ungare şi uniţi cu ţara mamă România.

VI. Adunarea naţională salută cu iubire şi entuziasm liberarea naţiunilor subjugate până azi în monarhia austro-ungară, anume naţiunile: ceho-slovacă, austro-germană, jugo-slavă, polonă şi ruteană şi hotărăşte, ca acest salut al său să se aducă la cunoştinţa tuturor acelor naţiuni.

VII. Adunarea Naţională cu smerenie se închină înaintea memoriei acelor bravi Români, cari în acest războiu şi-au vărsat sângele pentru infăptuirea idealului nostru murind pentru libertate şi unitatea naţiunii române.

VIII. Adunarea naţională dă expresiune mulţumitei şi admiraţiunii sale tuturor puterilor aliate, cari prin strălucitele lupte purtate cu cerbice împotriva unui duşman pregătit de multe decenii pentru războiu au scăpat civilizaţiunea de ghiarele barbariei.

IX. Pentru conlucrarea mai departe a afacerilor naţiunii române din Transilvania, Bănat şi Ţara Ungurească, Adunarea naţională hotărăşte instituirea unui mare sfat naţional român, care va avea toată îndreptăţirea să reprezinte naţiunea română oricând şi pretutindeni faţă de toate naţiunile lumii şi să ia toate dispoziţiunile, pe cari le va afla necesare în interesul naţiunii.

Marele Sfat Național al Românilor din Transilvania Bănat și Ungaria.

Adunarea națională dela Alba-Iulia și-a ales un mare Sfat național, din 150 membri pentru rezolvirea afacerilor interne, până la convocarea Constituantei (adunarea națiunii unitare române din România Mare). Acest Sfat național se va întregi în continuu.

Președintele Sfatului a fost ales Gheorghe Pop de Băsești. Vice-președinți P. S. Sa Episcopof Dr. M. E. Cristea, P. S. Sa Episcopof Dr. Iuliu Hossu, Andrei Bărseanu și Dr. Teodor Mihali.

Notari: Dr. Silviu Dragomir, Dr.

C. Brediceanu, Dr. G. Crișan, Gh. Pop și Traian Novac.

Din sinul Sfatului de 150 s'a ales **Consiliul dirigenț**, cu sediul în Sibiu.

Președinte Dr. Iuliu Maniu.

Membri: Dr. V. Lucaci, V. Goldiș, Dr. A. Valda-Voevod, Dr. Stefan C. Popp, Dr. I. Suciu, Dr. A. Vlad, O. Goga, Dr. Hatiegan, Dr. V. Braniste, Dr. A. Lazar, Dr. V. Bontescu și Dr. Boilă.

Social-democrații: Ioan Flueraș și Iosif Jumanca.

„Opinea” Dr. Molin.

„Telegraful român”: Dr. Regman.
„Glasul Bucovinei”: Alecu Procopovici

Ziarele membre: „Vlăg”. „Az Est”. „Deb. Hirfan”. „Pesti Hirfan”. „Aradi Hirfan” încă si-au avut corresponsabilii lor.

La orele 9 și 50 urea podul V. Goldis. N. Ivan. Dr. V. Saftu. Dr. A. Lazar denutați Valds, Damian și s'au ne rând întreag Comitetul național. Moți, mea anandă îndelungat ne Goldis, Valds ba sine Serban Anara persoana imonă, toare a Episcopului Dr. Radu, urmat de Dr. Prentiu și Dr. Hossu. Lumea izbuc, neate în urale ulterioare După câteva minute sosede episcopii I. Pann și Dr. Cristea. O doulăa s'enea a fost îmbrățișarea și sărutul Episcopilor de ambele confesiuni. Toți ocuă locul în masa prezidențială. De odată sa ridică un uragan, de, aolante „Trăiască Maniu”. Situați elegant, în redință, a tubului Maniu apara în fata multimi, Rotolul de anlaura urale insufișite nu se mai sfârșia de pe galerii damele fluturau batistele.

Se asteaptă venirea prezidențialii Stefan C. Pop. La 10 și un sfert, asemenea însufletire insolentă de C. Pop, care ocuă locul lângă Badea George Pop și Băsești, la dreapta și stânga episcopii. (Strigăte „Trăiască Ferdinand — Mihai al II-lea. Trăiască regina Maria, Wilson, Franța, Britanni, România-Mare, Iahucnea într'un cloceț asurzitor.)

Constituanta

La 10:30 să ridică Ș C Pop roșind următoarea cuvintare:

Onorată Adunare Națională, Marele Sfat Național cu ordinul din 7-20 Noiembrie a hotărât convocarea Adunării Naționale a națiunii unitare române din Ungaria și Transilvania.

Locul cel mai potrivit am hotărât Alba-Iulia; această Mecca a neamului românesc, unde zac moștele celor mai mari martiri naționali. Loc sfânt pentru toată suflarea românească; loc urdat cu sântul sânge al martirilor Horia, Cloșca și Crișan.

Fraților! Sunt momente înaltătoare, istorice acestea. Care dintre noi ar cotiza să zică, că are cuvinte să zărirăvescă tabloul acesta și să interpreteze sfîștina acestei mărețe zile? Eu trebuie să mă mărginesc la date sece, să conoațegă motivul, pentru ce v'am convocat pe zina de azi.

În viitorul îndepărtat un elias mai chemat va spune istoricul suferințelor noastre.

Acești 4 ani și jum. sunt ani măreți pentru poporul desrobît. În 1914 se începe războiul năprasnic, când țineri și bătrâni s'au dus și cine a rămas acasă a fost trimis la Galiția, în Serbia să lucreze. Au rămas orfanii, satele în jale și noi nu știam ce va fi. Azurăm dalea voinicii nostri de Volhînia, Polonia, că România tine cu noi. S'a început războiul cu mincîna și s'a continuat cu mincîna și înșelătoria dar aici când ziceam „stai, nu fii neîmlișoi cu rângele noastre”, ne răspundea: „Ce vă falți, nu voi, ci armata maghiară seceră gloria!” (Strigăte puternice: Așa-I. Ticoșii!) Cedând poate, că țărânul nostru cinșit, dar voi popii, intelectualiți sunteți trădători, azi trimis pe Luca și Goga, cați au subminat temelia încrederii popului în noi. Și curios, că la începutul războiului din părțile Bănăatului au fost interesați, țărâni cei mai distinși. Erau preluțiile vremurilor ce au urmat a marii noastre Românii. În urna înțelepții frați al noștri n'au mai suferit durerile din Ardeal și Bănat și-au trecut munții să se salveze. Cu acest ferment se începe Golgota neamului românesc. Să nu credeți că în jum. partea leului scumpii Românii, ale cărei frați sunt atât de mari încât cu amerencia să ne închinăm acelor frați? Știți voi preșii, des-

Marea adunare dela Alba-Iulia.

Pentru întâia dată dela 1848, s'au intruni reprezentanții poporului român din Transilvania și Bănat, pentru a spune cuvântul cel mai mare, pe care l-a spus vreedată istoria neamului nostru.

Și au venit cuvântătorii voinei neamului să peteculiască opera altor generații, să împraune membrele trupului nostru național, ferocate în cătușele barbariei nașgare, austriace și rusești.

Vecuri neîntrerupte, nații străine au pus la mijloc bărbăția Românilor pentru interesele streine nouă și care este vreo culme de deal vre-un șes pe întinsul Europei, care să nu cunoască suspinul nostru, vre-un rău care să nu fie roșit de sânge românesc?

Popor de țărani, care a muncit cu brațul blând, stoc și sepus până la nemărgini, nu cunoștea ce înseamnă organizația modernă și de răstirarea lui s'au folosit atât de bine străinii.

Cât adevăr exprimă cuvintele unui țărani, care a venit ca întodeauna, când l-au chemat mai mari lui: „N-am celii gazdei, dar am venit adopi de Duhul Sfânt.” Acest fior sfânt al dragostei de neam, a fost pavăza sufletului românesc, care l-a ferit de poririile dumașoase îndreptate în contra ființei noastre naționale.

Grupuri mai mici, convoiuri lungi, într'un elan cum nu se începura la acest popor, crezând s'arobit de loviturile dumașe, încă de Vineri seara străbătuseră strădele și piața principală.

Vorbește atât de mult faptul, că în stăru de comitatele luate în considerare, s'au prezentat delegați și din comitatele Treiscaune, Csik, Ung, Szabolcs, Csánád, Bekés și Ugocsa. În loc de 700 s'au prezentat 1225 delegați oficiali. Încă Vineri noaptea numărul celor sosiți se urca la 40.000. Juru! până la Orașite — Alud. a sosit abia Sâmbetă, asa, că numărul celor sosiți trecea peste 100.000 de Români. Intelectuali din toate plătirile sociale, țărani, militari în ficare moment, sosiți cu cântece, stăguri și acamări.

Locul de întâlnire era cafeneaua Hungaria, în al cărei etaj își avea biroul C. N. R. C. Până noaptea târziu, muzica însoțea veseliea bătrânilor și ce e mai firesc, ca tânărul să dea mesele la o parte și să încingă hora.

Era atâta chiu și cânt, atâta viață românească.

Duminecă dimineața! Ce mai strălucită dimineață a neamului românesc.

După vechiul obicei românesc, a premers sfînta rugăciune. În biserică gr. or. serviciul divin s'a celebrat de Episco-

pul I. L. Papp, iar P. S. Sa Dr. M. Cristea din scaunul arhieresc a adresat poporului o caldă cuvintare.

În biserică gr. cat. a servit Episcopul Dr. V. Prentiu cu asistenta P. S. Lor Dr. Radu și Dr. Iuliu Hossu.

Pe la orele 8 1/2, șiruri lungi se îndreptau spre cetatea atât de acumpă și atât de bogată în amintiri istorice.

Pe zidurile cetății getinole române în portul național din munții apusei, în străiele albe, căciula, opinci, își prezentau ochilor un tablou fermecător. Pe poarta Carol — de azi înainte, Mihaiu — atăra tricolorul român și grupurile închegete de Bănășeni, Bihoreni, grânțieri și toata oastea aceasta măndră se opriau închinându-se înaintea zăbrelelor, luminate de para plăpândă și lucezând și cari astupau chiliuta suferințelor marelui martir Horia. Un șir de Moși din munții lui Iancu, cu sumanele albe, cu pușca pe umăr, își ajutau privirile pierdute și căli ochi u lăserănuu privind acești tobagi înviați.

Cordonul îl ținea, gardiștii din diferitele centre, închinând intrarea localului Casinei ofiteresci, unde avea să se țină marea adunare națională.

La orele 9 1/2, sala de ședințe era deja țixită de lume, galeria ocupată de dame. Într'un târziu sosesete mama poetului Octavian Goga la braț cu fiul ei Eugen și în lipsa biletului de legitimație, a fost deajuns să zică: „Sunt mama lui Goga”, pentruca să i-se deschidă intrarea în mijlocul mulțimii, care aplauda însufletit.

În sala de ședință, pe părțile din dosul podului prezidențial stăranu steagurile antante: tricolorul românesc, englez, american, belgian, italian, jugoslav, etc. etc. iar la stînga și dreapta tricolorul nostru.

La masa ziaristă, ocupă locul re prezentanții presii române:

„Românul”: I. Clopoțel.

„Gazeta Poporului”: I. Broșu.

„Revista Economică”: C. Popp.

„Drapelul”: A. Vasilie.

„Fonia Poporului Român”: I. Paukerov.

„Unirea”: Dr. Coltor.

„Glasul Ardealului”: Ov. D. German. Biroul de presă al gardelor române: I. Mentru.

„Biserica și școala”: Dr. Botiș.

„Lumina” Dr. Cornean.

ca și popor purtați în lanțuri pe Golgota. Ciulul blăstămat, — unde voi mărginați, la cari v'au rîpit averea ca datorile unui război infam să le acopere cu datorile vostru. Sîrbiții mame și surori sudorile voastre cu lacrimi. Nici am avut mai grea svară ca voi frașilor din România. Voi ați avut război terribilari, iar noi am jucat rolul trișilor de robi, cari eram împușcați din mitraliere, dacă nu ridicam pumnalul în contra voastră. Nu cred că în istoria popoarelor se mai repetă această tragedie. Sărmani Români! La rășărit frații din România, la Nord frații din Basarabia, poate că analele viitoare vor descrie durerile frașilor, cari stăteau față în față să se ucidă.

Că sociologii, filozofi, economiști sau bărbăți de stat mai pot pretinde să mai trăim încă odată aceste suferințe? (Vii aprobări și aplauze).

Frașilor! Deși frumoasa Românie care a sîrit în ajutorul nostru, prîu forță barbară a fost învinsă, deși mica Românie a suferit cu puterile cele mari jertfe învingșilor — nu deplîngem hotărîrea intrării sale în război, căci prin această și-a asigurat un titlu de drept pentru liberarea noastră. Momente mai senine apar pentru neamul nostru, când se amestecă în război Statele Unite.

Și Wilson, care face legile lumii noi, prin glasul său prima dată ne trimite o veste îmbrăcătoare, cuvîntul cel mai sublim ce l-a rostit acest bărbat și care nu se prea publică.

Vrem liberă dispunere a popoarelor, dar această liberă dispunere, să nu fie o frază? Cuvînte de aur, cari spun că rădăcina acestui război zace în asuprirea popoarelor mici, cari n'au avut cuvîntul să se întocmească polițiește. Și aceste cuvînte ni se adresează nouă, cari am fost împotrîșiți în viața noastră economică și politică, iar când ridicam glasul în casa țării ni s'a răspunde: sîracung vouă! (Aprobări frenetice, Jos cu ei! Trăiască Doamna-Ileana, Trăiască Wilson, Trăiască Armata română.) Curios, că de câte-ori se anunța o învingere nouă, se aduna dieta din Badepesita, aducea legi umiltoare pentru noi, iar când mergea rău, scriau câte o epistolă mitropolitului nostru, Mareș, răsete zgomotoasă. Dar s'a întors roata acolo, unde 80', din locuitorii țării se rugau zilnic „Doamne b'ate-i pe stăpînitorii noștri”. (Aprobări și Amin).

Nu se putea altcum, căci era contrar dreptului să învingă mistia a asupra dreptului. A urmat Plavie (Trăiască Italia).

Faptule min-nale ale națiunilor Antantei (Trăiască Foch), gloria națiunilor franceze, împreună cu nobila Anglie (aplauze) cu tora noastră dulce Italia (Trăiască) și mai ales înfrîte de puterile tinere a statelor americane a dus dreptatea la învingere. Văzusem și azișiem noi, iar azi vedem și azișiem mai bine, că se cutrează cerul, observăm din neînșelătoare noi, că se pregătesc vremuri mari, când deodată ca din senin se surpă acest zid subter al puterilor centrale, acest întreg milenar al micușului, răzimat pe tiranie și pe căle mai josnice interese personale, să se prăbușească cu regi și împărați cu tot. Comitetul partidului N. R. la timp potrivit a spus cuvîntul său în parlament (Trăiască Vaida) prin rostit deputatului Alex. Vaida, că noi aducînd la cunoștința lumii întregi, că noi aducînd dreptul firesc al liberei dispunerii vrem de azișiem și odată pentru todeauna ne s'a uzăm și odată pentru todeauna ne s'a deslăsat de națiunea maghiară (aplauze și aprobări îndelungate), că nu mai cură noăstem parlament și guvern maghiar și noișiem o putere nu ne va împedeca să stabilim noi raportul nostru față de alte neamuri. Acestul început din 19 Oct. s. n. n'au urmat evenimentele cu o înșelătoare s'uduitoare. Tot ce așteptam, era să vină un glas lămurit și pentru noi. Nu vedeam încă situația curată și atunci apărură scrișoarea, solia lui Wilson, care ne-a făcut să plîngem de bucurie și să jucăm ca copil.

În această se țice, că marele prezident cunoșete jertfele, pe cari le-a adus România pentru civilizație și reconșete revendicările și dreptul la o unitate națională, (Trăiască Unirea cu România) ne asigură de acest drept America, care are cu numai 115 milioane de locuitori, dar și cu numai 115 milioane. Ce a urmat este o dezvoltare logică a împrejurărilor, iar noi, cari am fost în fruntea așacerilor, am aflat momentul psihologic să anunțăm dușmanilor noștri seculari, că pretindem imperiu peste Transilvania și întreg Bănatul până la Dunăre și Tisa (Aclamații puternice).

Credem, Domnilor, că am făcut bine cum am făcut: dușmanii noștri nu au recunoscut acest drept iar cînd au văzut, că nu ne mulțămim cu câteva sfărțituri, au zis că înșelăm poporul, că nu l'am comunicat bunătățile cele multe, ce ni le dau.

Frașilor! neînfricoșai am mers, cu fruntea ridicată și am publicat „Manifestul Marei Siat Național. Permiteți-mi să citeșc câteva șire din acest manifest (urmează citirea a cîtorva pasaje) în care spunem că națiunea a română una voinște a fi. Frașilor! Poate am fost prea lung în comunicare, dar cred, că fac bine, că am schițat aceste de plînă acum. Noi ne-am împlinit datoria față de națiunea română; a spune mai mult sunteți așeramați voi reprezentanții națiunii române.

(Trăiască România Mare, Trăiască Unirea. Un glas de pe galerie: Unirea imediată fără condiții) Venim înfrîmînd sus și tare, că poporul român este matur, cunoșete chemarea sa sublimă și vă lășăm să vă sponșeteți voi dreptul vostru (Trăiască România Mare, și imperiul nostru acclamați nesfîrșite) C. N. R. C prin referențial său face putere prezentînd proiectul de rezoluțiune s'a Vă declarati. Înainte însă îndeplinesc unele formalități).

Cu smerență salut pe reprezentanții noștri din Transilvania, Bănat, și Ungaria, cu dragă, deosebită salut pe reprezentanții armatei române (General, Leorde) care nu voinște însă să ducă un rol politic aici (vii aclamații) ne d-nii ofișeri români Băgnessu, Jaster Gheorghia loc, Marculescu, reprezentanții Basarabiei d. Pantilion Halipa vice-președinte Statului țării și Grigorie Cazașiu deputat în Statul țării.

Frumoasa Bucovina, care a rupt lanțurile ce o legau, a trimis pe dl prof. Alecu Procopovici cu o numărăssă deputație. Vă amintesc că Bucovina eliberată, primul său gând ni le adresat nouă, dorind să se unească cu noi.

Vine rîndul la voi trădătorii de patrie, corul voluntarilor din Transilvania și Ungaria, cu sediul în Iași, ai cărui reprezentanți sînt d-nii Dr. Victor Deleu, Vasile Ovsăd, T. Vasincu, Dr. Boca Choran-Kovári, Imbroane, Eugen Goga, Ghiță Pop, Josef Schioppu (aclamații) Cu aceste cuvînte eu mi-am împlinit misiunea. Comitetul național român prin rostitul meu depune mandatul său în mîinile Așerului și rugăm pe D-zeu să ne lumineze mințea să aducem hotărîre, de cari să se bucore toate suflarea românească. (Aprobări, aclamații îndelungate).

Urmează raportul D-lui Dr. I. Suciou, Ne-am intrunit la Adunarea Națională să facem să se audă dorinșea întregului neam al nostru, care voinște să ducă asupra sa. S'a prezentat delegați, nu numai din 26 comitate. Din 130 cercuri electorale s'au prezentat 680 delegați afară de aceștia. Prea Sfinți Episcopi (Trăiască), diferite instituțiuni, Reuniuni învîțătoare, meserișii, partidul social-democrat român S'au prezentat delegați din Ciuc, Treiscășuce, Cășad, Bișchi, Szabolcs, Ungocia, la încoronarea vișului puturor Româniilor. Din Torontal se

comitiată greutatea comunicațiunii. A intrat mi de adrese de aderare din toate ținuturile românești, în total s'au prezentat 1228 delegați electorali.

Se aleg notari: Dr. Oanea, Dr. S. Micșea. Mandatele delegaților se verifică și astfel adunarea se declară în drept să aducă hotărîri decisive în cauza neamului românesc. Dl Dr. Ștefan C. Pop declară gedișia deschisă. Comisiunea face propunerea să se aleagă de prezident al Adunării d-nii Gheorghie Pop de Bășegi, P. S. S. Episcop I. I. Papp și Dr. Demetriu Rodu, vicepreședintii Dr. T. Mihali, St. Ci Pop; notari: Dr. Tudor Micșea, Dr. C. Brădeceanu, Dr. S. Dragomir, Dr. Oanea, Dr. Gh. Crișan și Dr. Ionel Pop.

Coresp. German.
(Vă urma).

UNIREA.

Uneltirea dușmană, care ne divizează ca să ne poată stăpîni, a pierit învinsă de conștiința popoarelor întocmai cum fuge noaptea de puterea biruitoare a luminii.

În gîndul acestor dușmani, stăvilele Carpaților nu erau destul de mari, ca să ne poată separa; ei au ridicat înșu un zid, din baionete și diabolică opreliște, pentru că frașii să se uite.

Dar forța e nesocotirea și silura vremelnică a naturii, care singură e eternă și necîștinată. Forța e oarbă, căci înfoldează produce, ceace a vult să înlășne. Voi diabolică opreliște ați făcut din dela, pe care voinște s'o zugrăviți, singura noastră țință în viață; forța care-l voinște stăpînire, i-a ajutat înfăptuirea.

Forță, tu-țiș sapi singură morământul!

Poporul românesc relinșat niciodată nu va apela la mijloacele tale violente, ești ce distrug, pe cel ce le aplică. Frînturilor de popoare, pe cari sorștea sau calculul dușmanos al foșților stăpînitori le-a aruncat înșre noi, nu le vom cere niciodată, să se lapede de drepturile și poririșle lor firești: Soarele nostru răsare pentru toată lumea.

Adevărul acesta e pentru fundamentală, pe care ne vom clădi statul nostru.

Cât privește cărțile neîmpăcătorești pînășii al norocului și dreptății noastre, cari demul nu învîțătește meștegul de-a găsi nod în papură, șicem să le spunem următoarele:

Unirea noastră a eșit din adîncurile neapătune ale firii.

În aparență, fără îndoială, ea are aspectul unui act de voință națională. S'ar zice: „Am proclamat-o pentru că așa am voinște!” Dar putem noi oare voi și altfel?

În realitate, neproclamaarea a acestei uniri, fiecare dintre noi ar fi considerat-o nu numai absurdă și stranie, ci de-a dreptul imposibilă.

În față situației date a fost o

singură posibilitate: ceeace s'a și înfrânt.

Și nefiind alternative, nu poate fi vorba nici de exercitarea voinții. *Unirea ni-a fost impusă de porniri categorice și irezistibile.*

„Dar Românii vin, căci vreau ca parlamentul — sucursală, pe care l-au convocat la Alba-Iulia, sub numele de „congresul național român dela Alba-Iulia” sub teroarea soldaților români să proclame defăcerea de Ungaria.”

E de prisos s'o spunem, de unde vin aceste rânduri. Și pe astfel de glusuri de mult nu le mai întrebăm ce voiesc, după ce știm de unde vin.

Se cuvine însă să fim sinceri față de noi înșine. Și dacă ne dăm bine seama de ceeace s'a petrecut, aflăm cu mirare, că limba diplomației nu are cuvânt pentru defirmarea acestei sărbători, unică în istoria noastră.

E sub demnitatea noastră, credem, a răspunde unei iviniri atât de josnice, ca aceea cu „teroarea soldaților români”.

Cel ce-a scris-o, știe tot atât de bine, ca și noi, că, dacă Românii au vre-o plângere în aceste zile solemne, apoi ea nu poate fi alta, decât, că acești soldați români nu pot veni atât de repede, precum îi cheamă dorul nostru.

E drept, că teroarea balonetelor s'a manifestat ieri-cole, dar nu pentru Adunare ci împotriva ei! Adevărul e, că nimeni dintre noi n'ar fi în stare să spună că această refirmare națională de care parte a Carpaților a fost mai adânc dorită. Când de pe un corp cad lanțurile robiei, cine-ar putea spune, care membru se bucură mai mult?

Fericirea e aceeași a tuturor: cu ziua de 1 Dec. se începe o nouă și putem zice — luminoasă epocă — în viața neamului românesc. Membrele, cari constituiau un singur suflet, vor constitui de-acum înainte și un singur corp.

I. Cristea.

Cronica internă.

Răspunsul nemilor al scriitorilor francezi.

Ziaristii din Viena au adresat o telegramă către scriitorii francezi, în care cer să se uite dușmăniile create de răboiu, să și întindă mâna preținsească unul altuia și Franța să trimească alimente populației sărace, și lipsite din Austria.

Scriitorii francezi au răspuns următoarele: n'aveți dreptul să apelați la sentimentele noastre de milă și ertare, căci în tot cursul războiului n'ați avut un singur cuvânt bun pentru Franța sau Belgia. În ce privește alimentele trebuie să săturăm mai întâi populația flămânzită a Franței, Belgiei și Serbiei, trebuie să hrănim și să redăm sănătate prizonierilor noștri, cari

se reintorc ca adevărate stele din tara voastră. Și dacă sunteți așa de cinici (obraznici) de cereți prețința noastră trebuie să vă spunem să vă luați gândul dela ea.

Organizarea noastră națională.

Săcelele!

Satele acestea așezate pe un minunat picior de piatră, au fost aruncate prin războiul acesta de o soartă prăă crudă în prăpastia nimicirii. Pașinii localilor români ce au rămas în toamna anului 1916 au trebuit să îndure până acum din partea bătărilor de cingăi lucruri de neînchipuit. O parte din membrii primăriei comunale, ajutați de jandarmi, s'au organizat în bande și-au jefuit tot dela pacienții mocani, iar casele ghiaburilor din care au ridicat cuarele scumpețurile, le-au prefăcut în grajduri pentru armata ce s'a scurs pe aici. Cei cari n'au sucumbat în urma hotărârilor sau nu și-au lăsat pielea în temnițele Clujului, cu ochii plini de lacrimi s'au rugat, ziua și noaptea înaintea icoanelor, luminate de pâlpăirea sfioasă a caadelor, ca bunul Dumnezeu să se îndure și să-i scape de așa urgie. Prea milostivul a ascultat rugămintă din inimă curate și Secelenii astăzi privesc încrezători la viitorul marelui ce li-se arată. Bănde de tâlhari speriați își iau acum tălpăși, lăsând în mâna gospodarilor români până la răfuila din armă, ca zălog—moșide lor.

Organizarea statului și a gardei naționale s'a făcut sub conducerea președintelui Oct. Șimion. Președintele statului din Satuțiu și dl. Ștefan Păclea, iar secretar dl. învățător N. Pană.

Garda națională română condusă de stegarul Gh. Dragoș susține singură ordinea în comună, căci garda ungurească, în care fuseseră mai mulți bandiți de meserie s'a desființat. Ca un simbol al refirmării acestor sate, la cea de serviciu a grăzii, făcuse mândrul tricolor!

(C. Iencica)

Din Boroșneul mic.

Românii din comuna Boroșneul mic (com. Treiscăune) s'au organizat în „Stat național” în frunte cu președintele Eremie Ticeșan. A emana un format și a gardă națională, sub conducerea învățătorului Ioan Marin.

Din Măeraș.

În 13/30 Nov. Românii din Măieruș (com. Brașov) au sărbătorit sfîntul steagului, care s'a făcut prin preotul Cornel Măierușan. Cu toții au jurat credință Consiliului național român. Garda a fost însoțită prin vorbirea loc. Săbădeanu, ca trimis al comandamentului din Țara-Bărsii.

Informațiuni.

Din cauza sfintei sărbători de iană, Intrarea în biserică, ziarul nu va apărea până Joi seara.

2 **Avis școlar.** Prelegerile la școala noastră comercială superioară se vor începe Joi, în 22 Novembre (5. Decembrie).

Fundațiune. Doamna văd. *Leontina Tr. Pop* a făcut o fundațiune de 1000 k. pentru ajutarea elevilor și elevelor săraci dela școala comercială superioară română din Brașov, din prilejul morții fiicei sale *Veturia*, fostă elevă a acestei școli. Fapta nobilă vorbește de sine iar nemângăiatele mame îi exprimă împreună cu adăine condolențe cele mai sincere mulțumite.

Diracțiunea.

Mulțumită. Domnișoara *Paraschiva Viada* din Brașov a donat pentru Orleantun Reuniriile femeilor române din Locul suma de K. 15.

I se exprimă mulțumită.

Brașov, 1 Dec. 1918

Coastața A. Popoel
viceprezidentă.

A v i z.

Medicul Comandamentului militar român din loc *Dr. Mișca Mocanu* dă consultațiuni deocamdată dela 9—10 $\frac{1}{2}$ a. m. și pentru populațiunea civilă în Internatul școlilor medii (Str. Prandului 41) Pentru cei săraci și absolut fără mijloace sunt consultațiunile gratuite.

Avis. *Dr. Alexandru Dobrescu* medic și dentist consultază zilnic dela 9—12 a. m. și 3—4 d. m.

Locușțe: Țărgul Inului Nr. 30, Telefon 271. 1—3

Publicațiune. În sensul ordinului edat de Ministrul de răboiu sub Nr. 30442/918 *Diracțiunea financiară* are să pună la dispozițiunea Cassei orașenești suma de bani necesară pentru esontentarea soldaților demobilizați, dacă e posibil până la 1 Decembrie a. c. în tot cazul însă în decursul primei jumătăți a lunii Decembrie.

Dar fiindcă din cauza cunoscutelor mari greutăți de comunicațiune, banii necesari din partea regimului încă n'au sosit la Brașov și după cum e prevăzut vor ajunge aici numai în săptămâna viitoare, alți bani însă nu stau la dispozițiune, de aceea aducem la cunoștiința publicului, ca plățirea celor 300, respective 270 cor. competenței pentru soldații desemnați se va îndeplini fîrește pentru cel ce locuiește aici și cari sunț în evidență din partea despărțământului militar începând dela 7 Decembrie a. c. în colo.

Locul unde se vor face plățile, ordinea în care vor urma acelea și orice alte detalii se vor publica separat și la timpul recerut.

Brașov, în 28, November 1918.

Magistratul orașeneesc.

Școala de dans a D-șoarei M. Riemer. Miercuri seara dela 7 ore se va ține oră prelungită și liberă de dans pentru învățarea jocurilor naționale românești, în sala albastră dela Redoute.